

Aan de gemeenteraad van de gemeente Bergen
(cc aan college van B&W)

Onderwerp: aanbieding onderzoeksresultaten 'Quickscan Handhavingsbeleid'
Datum: 1 februari 2019

Geachte raad,

Zoals u bekend hebben wij een onderzoek uitgevoerd naar het beleid en de uitvoering van de handhaving in de gemeente Bergen.
Het betreffende rapport is inmiddels beschikbaar en treft u bijgaand bij, inclusief de reactie van B&W als onze reactie hierop. De brief van B&W is voor ons aanleiding de rapportage op onderdelen aan te passen.
In de bijlagen treft u de stukken aan.

Graag lichten we de rapportage bij u toe.

Met vriendelijke groet,

De Rekenkamercommissie Bergen

Silvi Joosten, Harië Meeuwsen en Walter Elemans

Bijlagen: Rapport Quickscan Handhavingsbeleid d.d. 1 februari 2019

Quick-Scan Handhavingsbeleid

Beleid en uitvoering door de gemeente Bergen

Rekenkamercommissie Bergen
d.d. 1 februari 2019

Inhoud:	blz.
1. Inleiding	2
2. Doelstelling van het onderzoek	2
3. Centrale vraagstelling en deelvragen	3
4. De onderzoeksmethode	4
5. De onderzoeksvragen beantwoord	4
6. Conclusies	5
7. Aanbevelingen	6
Bijlagen:	
1. Bestudeerde documenten	7
2. Bevindingen	8
3. Reactie B&W d.d. 17jan19 op concept Quick-scan 7dec18	17
4. Reactie RKB op reactie B&W	21

1. Inleiding

De rekenkamercommissie van de gemeente Bergen (hierna RKB) is medio 2018 gestart met een onderzoek naar het gemeentelijk handhavingsbeleid. Hiermee bedoelen we de handhaving op het fysieke domein¹.

Voordat een onderzoek wordt gestart toetst de RKB mogelijke onderwerpen aan o.a. het “maatschappelijk belang” en “beleidsrisico” van het onderwerp. Onder maatschappelijk belang verstaat de RKB: “Beleid dat het functioneren van de samenleving als geheel sterk raakt of de belangen van omvangrijke of prominente doelgroepen”. Onder beleidsrisico verstaat de RKB: “Beleid waarvan de uitvoerbaarheid vele risico’s kent”.

Naar de mening van de RKB voldoet een onderzoek naar het handhavingsbeleid aan beide criteria. Immers, veel inwoners van de gemeente Bergen hebben hier op enigerlei wijze mee te maken (direct of indirect) of kunnen hier mee te maken krijgen. Gemeentelijk beleid terzake raakt de belangen van grote groepen mensen. En verder kan op voorhand worden gesteld, dat er flinke beleidsrisico’s mee gemoeid zijn. Dit natuurlijk naast de meer algemeen gestelde criteria zoals: “doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid”.

2. De doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd om een oordeel te verkrijgen over het huidige handhavingsbeleid en de uitvoering hiervan.

Ook dient inzicht te ontstaan in de mate waarin (eventueel) door de gemeenteraad geformuleerde doelen en effecten bereikt worden, welke prestaties hiervoor verlangd worden, in hoeverre terugkoppeling hierover plaatsvindt naar de raad en of en zo ja, hoe, bijsturing van het vastgestelde beleid tot stand komt.

Het onderzoek dient te resulteren in aanbevelingen, gericht op het – waar mogelijk - verbeteren van het huidige handhavingsbeleid.

Het onderzoek wat de RKB uitvoert is een zogenaamd ‘Quick-Scan’ onderzoek. Hieronder verstaan we in dit kader dat het geen diepgaand onderzoek. Het is ook beperkt in tijdsinvestering en dus kosten. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek kan verder bezien worden of verder onderzoek nodig is.

¹ In het plan van aanpak hebben we aangegeven dat het accent van het onderzoek ligt op het fysieke domein. Lopende het onderzoek is het onderzoek sec beperkt tot het fysieke domein. Het sociaal domein hebben we niet verder onderzocht omdat dit (indien gewenst) nader separaat onderzoek vergt. De (beperkte) gegevens die we ontvangen zijn opgenomen in bijlage 1.

3. Centrale vraagstelling en deelvragen

De centrale vraag voor dit onderzoek luidt:

“In hoeverre heeft de gemeente Bergen (L): beleid voor handhaving geformuleerd (op welke wijze), sluiten de in te zetten instrumenten en uitvoering daarop aan en is monitoring, evaluatie en bijstelling opgenomen?”

De volgende deelvragen kunnen hiervan worden afgeleid:

BELEID

1. Welke visie hebben raad, college en organisatie op handhaving?
2. Welke uitgangspunten voor het handhavingsbeleid kent de gemeente?
3. Welke doelen streeft de raad na m.b.t. het handhavingsbeleid? Zijn deze duidelijk gesteld en vertaald in effecten, prestaties en/of resultaten.
4. Zijn er prioriteiten bepaald en zo ja welke en door wie?
5. Hoe is het beleidskader voor handhaving tot stand gekomen?
6. Hoe breed en integraal is het handhavingsbeleid opgepakt?
7. Hoe wordt hierbij gestuurd? Is hierbij een heldere strategie ontwikkeld?

INSTRUMENTEN

8. Welke instrumenten wil het college inzetten om uitvoering te geven aan het handhavingsbeleid?
9. Zijn de beschikbare middelen (o.a. geld en uren) aanwezig om de instrumenten in te zetten en de doelen te realiseren?
10. Komen deze overeen met de gestelde prioriteiten en handelt het college transparant in de hierbij gemaakte keuzes?
11. In hoeverre verhoudt zich de personele capaciteit die belast is met de uitvoering van de handhavingstaken en de jaarlijkse output daarvan zich tot vergelijkbare gemeenten².
12. Wordt er m.b.t. het opsporen van overtredingen en het toezicht een adequaat niveau van uitvoering gehaald? Dit bezien in relatie tot andere gemeenten met een vergelijkbare omvang³.

CASES/UITVOERING

13. Onderzoek enkele cases (bottom-up benadering) die aangereikt zijn door de college/raad en/of de RKB zelf geselecteerd heeft.
14. In hoeverre sluit het handelen van de gemeente bij deze cases aan bij het vastgestelde beleid van de gemeente?
15. Zijn hieruit conclusies te trekken?

MONITORING, EVALUATIE EN BIJSTURING

16. Hoe monitoren het college en de gemeenteraad? (dit mede in verband met vraag 3)
17. Welke verantwoordingsinformatie over handhaving ontvangt de raad? Wordt getoetst of de beoogde doelen, effecten, prestaties en/of resultaten bereikt zijn?
18. Leidt evaluatie/verantwoording tot bijsturing van beleid? Wie is hierin leidend?

AANBEVELINGEN

19. Zijn er aanbevelingen te doen m.b.t. de verbetering van het handhavingsbeleid?

² Invulling van deze vraag zal plaatsvinden op basis van de bij de gemeente Bergen beschikbare info.

³ Invulling van deze vraag zal plaatsvinden op basis van de bij de gemeente Bergen beschikbare info.

Niet onderzocht wordt de kwaliteit van de handhaving en andere zaken die niet in de vraagstelling naar voren komt.

4. De onderzoeksmethode

De onderzoeks opzet (plan van aanpak) is afgestemd met de verschillende raadsfracties in de gemeente Bergen (L).

Het concept plan van aanpak is op 10 april 2018 voorgelegd aan de gemeenteraad en het college van B&W. Hierop is 1 reactie (van het college van B&W d.d. d.d. 8 mei, verzonden 15 mei.) ontvangen. N.a.v. deze reactie is het plan van aanpak aangepast met de toevoeging van de onderzoeksvragen 11 en 12. Verder is de planning aangepast. Het definitief Plan van aanpak Onderzoek Handhavingsbeleid d.d. 18 juni is verspreid aan de raadsfracties en het college

Om voorgaande vragen 1 t/m 19 te kunnen beantwoorden heeft vooral een documentenstudie plaatsgevonden (documenten zie bijlage 1).

Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met enkele medewerkers van de gemeente Bergen. Verder zijn tijdens het onderzoek meerdere malen schriftelijke vragen gesteld. De informatie waar we ons op gebaseerd hebben is opgenomen in de rapportage (bijlage 1).

Op basis hiervan is een concept-rapportage geschreven.

De bevindingen (bijlage 2) zijn op 24 oktober voor hoor en wederhoor is voorgelegd aan de ambtelijke organisatie en zijn op 20 november besproken met de portefeuillehouder. De reactie is op 20 november mondeling ontvangen ('geen aanvullingen/opmerkingen'). Deze rapportage (met conclusies en aanbevelingen toegevoegd) is vervolgens op 7 december 2018 voorgelegd aan het college.

De reactie van B&W hebben we op 17 januari 2019 ontvangen (zie bijlage 3). Onze reactie hierop is opgenomen in dit rapport (bijlage 4) en was voor ons aanleiding om de rapportage op onderdelen aan te passen. Deze ligt nu voor.

5. De onderzoeksvragen beantwoord

zie bijlage 2

6. Conclusies

Op grond van dit quick-scan komen we tot de volgende conclusies:

Hoofdconclusie:

Over de handhaving in het fysieke domein is op een verantwoorde wijze beleid geformuleerd, de instrumenten en uitvoering sluiten hierop aan en de monitoring, evaluatie en bijsturing vormen een structureel onderdeel van dit beleidsproces.

Overige conclusies:

1. Het gemeentelijk beleid is gedateerd (2013 vastgesteld), herziening hiervan is noodzakelijk. Hierover is reeds een start gemaakt. Duidelijk dient te zijn wat kader en proces (o.a. rol raad) is/wordt.
2. De raad heeft de integrale beleidsnota vastgesteld maar haar rol in deze mag sterker met name bij het bepalen van richtingen aan de voorkant (strategische keuzes door raad).
3. De beleidscyclus (Big-eight) wordt consequent en goed toegepast en ook de doorvertaling naar de handhavingszaken die al dan niet opgepakt worden is inzichtelijk en duidelijk. Ook de koppeling naar beschikbare middelen wordt telkenmale gemaakt.
4. De koppeling van het gewenste niveau van uitvoering naar inzet van ambtelijke capaciteit wordt gemaakt. Dit wordt inzichtelijk gemaakt en daar waar gewenst bijgestuurd of prioriteiten gesteld. Wenst de gemeente een onderzoek naar vergelijkbare gemeente dan dient hieromtrent een benchmark door een gespecialiseerd bureau plaats te vinden.
5. Verzoeken van derden komen veel voor en zijn veelal sturend voor de inzet van de beschikbare capaciteit. In deze is wel te constateren dat er 1 notoire klager is die veel uitvoeringscapaciteit vraagt.
6. Het aantal dwangsommen dat de gemeente Bergen hanteert dient afgezet te worden t.o.v. het aantal lopende zaken. Het beleid van de gemeente Bergen is om hier niet direct op in te zetten. Onze indruk is dat het aantal en de omvang geen bijzondere vormen aanneemt.
7. In zijn algemeenheid heeft de gemeente Bergen haar dossiers goed op orde en sluit het handelen van de gemeente aan bij het vastgestelde beleid.
 - i. *De dossiers zien er goed gedocumenteerd en volledig uit: het is volledig en stappen zijn te herleiden.*
 - ii. *De looptijd van het dossier kinderboerderij is lang omdat hier diverse separate trajecten liepen.*
 - iii. *Over het dossier mestopslag zijn op 22 nov.17 raadvragen gesteld welke snel (5dec2017) en adequaat beantwoord zijn.*
 - iv. *Bij de betreffende dossiers zijn afwegingen gemaakt en is snel en doortastend gehandeld.*
8. Aandachtspunt is de handhaving in het sociale domein. De info die we hierover hebben ontvangen is te beperkt om hierover nadere uitspraken te doen.

7. Aanbevelingen

Aanbevelingen aan de gemeenteraad:

- a. Herziening van handhavingsbeleid is noodzakelijk.
- b. Zorg dat u als raad hierbij kader stellend blijft aan de voorkant. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld ook om als raad de (kadernota) Handhavingsbeleid vast te stellen⁴. Draag hierbij zorg voor een goede prioritering (gezien de beschikbare middelen) en integraliteit (handhavingsbeleid in de volle breedte of gericht op het fysieke domein).
- c. Hou vinger aan de pol over de stand van zaken m.b.t. de uitvoering. Dit kan middels periodieke rapportages of mondeling presentatie. Uw raad heeft hierbij ook mogelijkheden om het zelf te agenderen.

Aanbevelingen aan het college van B&W:

- a. Formuleer speerpunten die u jaarlijks oppakt en rapporteer hierover naar de gemeenteraad.
- b. Spreek met de raad af op welke wijze u hierover de raad informeert.
- c. Zet een goede communicatiestrategie inzake het handhavingsbeleid op (de kaders hiervoor kunnen in het Handhavingsbeleid opgenomen worden).
- d. Blijf goed aandacht behouden tussen de koppeling van het programma met de beschikbare middelen (prioriteer dus waar nodig).
- e. Aandachtspunt is de handhaving in het sociale domein.

⁴ B&W geeft in haar reactie (zie bijlage 3 en daarbij verwijzend naar art. 7.2. eerste lid BRO) o.a. aan dat de gemeenteraad niet aangewezen is om het Handhavingsbeleid vast te stellen maar wel haar voorkeuren kenbaar kan maken waar de raad meent dat meer accent op gelegd zou moeten worden. Wij zijn van mening dat de raad in haar rol van democratische legitimatie wel degelijk beleidsmatig richting dient te bepalen en de kader van het handhavingsbeleid aangeeft (Kadernota Handhavingsbeleid). Het is vervolgens aan het college, die bij handhaving het bevoegde bestuursorgaan is, om dit beleidsmatig kader nader in te vullen, uitvoering aan te geven en over het gevoerde beleid verantwoording aan de gemeenteraad af te leggen. Tevens ligt het budgetrecht ook m.b.t. de handhavingstaken bij de gemeenteraad.

Bijlage 1 Bestudeerde documenten

1. Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 juni 2013 vastgesteld door B&W 9 juli 2013, vastgesteld door de gemeenteraad 8 oktober 2013
2. Handhavingsprogramma en evaluaties over de jaren 2013 t/m 2017
3. Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Bergen Datum inwerkingtreding 01.01.2017 gemeentebld nr. 689 1-12.2016
4. Coalitieprogramma's
 - a. 2014-2018 : Samen werken aan een leefbaar, sterk en Sociaal Bergen. CDA-PK
 - b. 2018-2022 Energiek aan de slag voor een mooie toekomst. CDA, PK, VVD
5. Programmabegroting 2018 gemeente Bergen, Raad vastgesteld 13.11.2017
6. Handhavings- en sanctiestrategie Drank en Horecawet gemeente Bergen, september 2013
7. Diverse correspondentie tussen de gemeente Bergen en de Provincie Limburg
8. Cases: de dossiers m.b.t. mestopslag en Kinderboerderij zijn ingezien op het gemeentehuis.
9. Onderzoek Novio-consult 2010, eindrapportage oktober 2010 en B&W besluit 8 feb 2011 nr. 503
10. Onderzoek Novostar eindrapportage 22 november 2011
11. Lijsten milieu inrichtingen bestand 2018-2019 ontvangen 17 juli 2018
12. Lijst handhavingszaken in de gemeente Bergen d.d. 13 augustus 2018
13. Onderzoek kwaliteitseisen VTH, interne mededeling d.d. 5 oktober 2018
14. Sociaal Domein:
 - a. Protocol Huisbezoeken versie 1 – 2016
 - b. Procesbeschrijving 'Heimelijke waarneming door sociale diensten, november 2007
 - c. Samenwerkingsovereenkomst Regionale Sociale Recherche Noord Limburg 2017-2020
 - d. Bewerkingsovereenkomst 'Regionale Sociale Recherche' van de colleges van B&W van Bergen en Venlo d.d. 29 augustus 2017
 - e. Handhavingsplan Regio Limburg-Noord 2017-2020 Participatiewet en IOAW IOAZ en BBZ gemeente Venlo.

Bijlage 2 Bevindingen

BELEID

1. Welke visie hebben raad, college en ambtelijke organisatie op handhaving?

In het coalitieprogramma 2014-2018 krijgt handhaving geen specifieke aandacht. In het coalitieprogramma 2018-2022 krijgt handhaving aandacht in hoofdstuk 3. In de paragraaf Openbare orde en veiligheid is de volgende tekst opgenomen:
“Wij gaan in nauwe samenwerking met overige handhavende en beherende instanties buitengewone opsporingsambtenaren inzetten in zowel de bebouwde als de niet bebouwde omgeving (groene en blauwe Boa’s). Niet in de eerste plaats om bekeuringen uit te delen, maar om via handhavend optreden mensen te wijzen op gedrag dat hinderlijk kan zijn voor anderen. De rekenkamercommissie neemt het handhavingsbeleid onder de loep. De bevindingen van deze commissie kan de gemeenteraad gebruiken om zijn wensen voor het handhavingsbeleid, dat wij zullen herijken, in te brengen. Wij willen dat handhaving meer is gericht op het in overleg bereiken van oplossingen dan op het opleggen van dwangsommen.”

De raad heeft op 8 oktober 2013 de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 vastgesteld en stelt o.a. ook jaarlijks de begroting en jaarrekening vast. Meer specifiek wordt de raad ook geïnformeerd over het handhavingsbeleid en de uitvoeringsprogramma’s en de jaarverslagen. Bij de vaststelling van de nota door de raad op 8 oktober 2013 zijn door de portefeuillehouder de volgende toezeggingen gedaan:

- a. *We gaan met handhavingsniveau 2 aan de slag en mocht na een jaar blijken dat dit niveau niet haalbaar is om te realiseren voor het beschikbare budget dan rapporteren we hierover.*
Bevinding RKB: conform uitgevoerd en waar nodig is in de jaarrapportages bijgestuurd.
- b. *Het college zal controleurs vragen om aan het eind van het bezoek (cq dossieronderzoek naderhand) zoveel mogelijk conclusies te delen.*
Bevinding RKB: Uitgevoerd. Conclusies worden in dossiers vastgelegd en 1x per maand worden relevante dossiers met portefeuillehouder doorgesproken.
- c. *Het college is van oordeel dat er actie moet worden ondernomen m.b.t. het oneigenlijk toe-eigenen of gebruik van gemeentelijk eigendom en is bereid hierover informatie te verstrekken in de commissie Grondgebiedszaken van 23 oktober 2013.*
Bevinding RKB: Conform uitgevoerd. In de cie grond van 23 oktober 2013 is e.e.a. uitvoerig besproken. In 2015 is het project ‘eigendommen’ wat alleen voor de kernen was opgezet beëindigd. Momenteel wordt het ‘piep-systeem’ gehanteerd.

De visie van het college is feitelijk opgenomen in de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 zoals op 9 juli 2013 door B&W is vastgesteld en eind 2016 is verlengd (Verlengingsbesluit B&W d.d. 14 februari 2017).

Op basis van deze beleidsnota word jaarlijks een jaarverslag en integraal Handhaving-uitvoeringsprogramma (HUP) opgesteld.

In de jaarrekening 2017 is over Handhaving (onder paragraaf 3.3 Thema Veiligheid) een tekstblok opgenomen waarin de belangrijkste conclusies uit het Handhavings jaarverslag Omgevingsrecht 2017 staan vermeld. In de programmabegroting 2018 is niets over handhaving opgenomen.

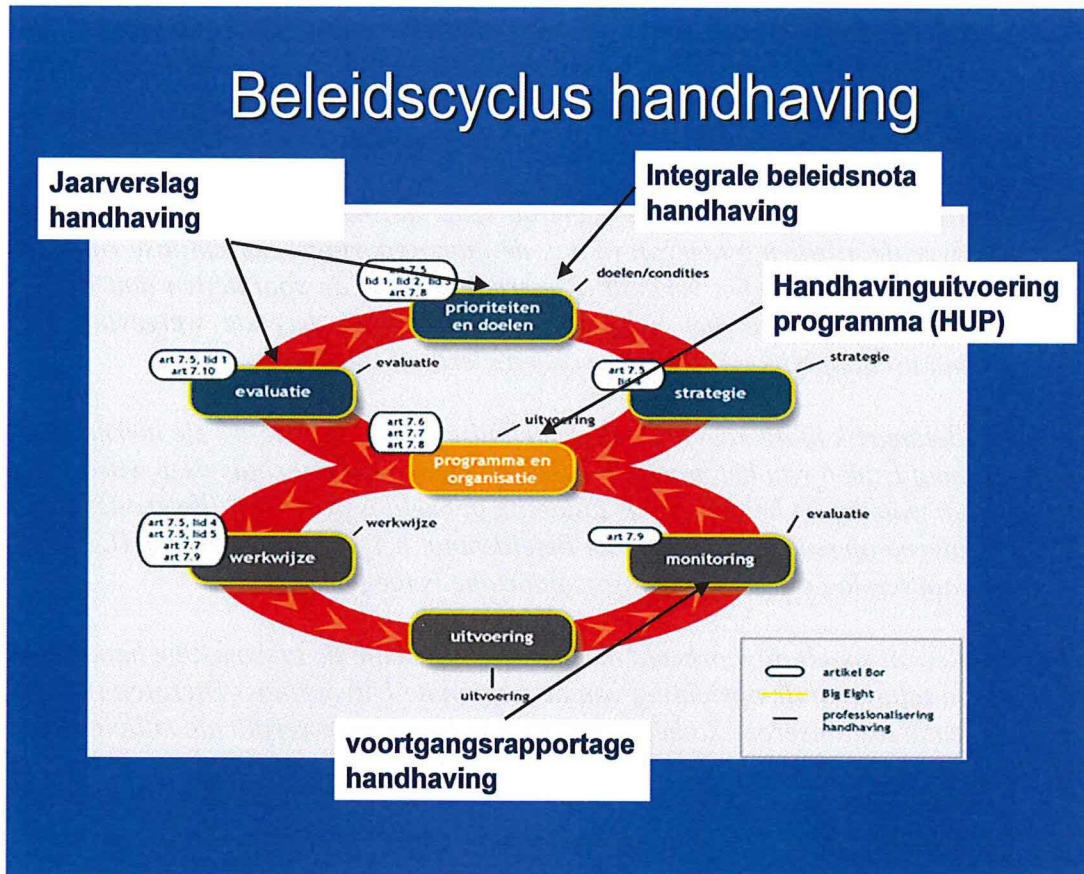
*De **ambtelijke organisatie** voert de visie van het college uit, geeft aanbevelingen over de bijsturing hiervan (n.a.v. de jaarrapportage, tussentijdse rapportages zijn niet beschikbaar) en vertaalt dit verder door in de voorstellen aan B&W voor het programma voor het volgende jaar. De veranderende wetgeving en lopende maatschappelijke discussies worden hierin meegenomen.*

Belangrijk in dit kader is ook de beleidscyclus ('Big-eight', zie hierna en ook in hoofdstuk 6 van het handhavingsbeleid gem. Bergen) zoals deze wordt toegepast en waarbij de beleidscyclus duidelijk in beeld is gebracht. Illustratief is deze hierna opgenomen waarbij de Beleidsnota, het jaarprogramma (HUP), het jaarverslag en de voortgangsrapportage is toegevoegd.

Recent speelt bijvoorbeeld mee hoe de gemeente de toekomstige handhavingstaken in relatie tot de oprichting van de Regionale Uitvoerings- Diensten (RUD's) wil gaan organiseren. Zo heeft de gemeente Bergen de verplichte milieutaken overgedragen naar de regionale Omgevingsdienst en is er m.b.t. de bouwtaken een onderzoek lopende naar het kunnen voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen van het Rijk. In de gemeente Bergen wordt binnen de RUD gewerkt volgens de kwaliteitscriteria. De gemeente Bergen heeft in het verbeterplan destijds vastgelegd op welke wijze zij gaat voldoen aan deze kwaliteitseisen. Er blijkt dat op onderdelen verbeteringen zijn uitgevoerd maar dat de gemeente in de praktijk ook tegen zaken aanloopt die om aanpassing van de verbeteraanpak vragen. In de evaluatie zal hier aandacht aan besteed worden. Met name genoemd worden:

- 1. Het sluiten van de beleids- en operationeel bedrijfscyclus*
- 2. Samenwerking binnen RUD-verband (o.a. t.a.v. punt 'kritieke massa')*
- 3. Kwaliteit eigen medewerkers*

Beleidscyclus handhaving

2. Welke uitgangspunten voor het handhavingsbeleid kent de gemeente?

De uitgangspunten zijn verwoord in hoofdstuk 3 van de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 en zijn:

- “inwoners en ondernemers zijn primair zelf verantwoordelijk voor het naleven van wet- en regelgeving (ook wanneer het gemeentebestuur niet expliciet op de naleving van regelgeving attendeert dient men hieraan te voldoen);*
- slecht gedrag wordt aangepakt: wanneer blijkt dat een burger, een bedrijf of een instelling regels van omgevingsrecht niet naleeft wordt deze hierop aangesproken;*
- de gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven;*
- het handhavingsbeleid is openbaar en transparant: het gemeentebestuur dient op een consequente, rechtvaardige en voorspelbare wijze uitvoering te geven aan zijn handhavingstaken;*
- de prioriteiten van de in te zetten handhavingscapaciteit wordt afgestemd op de uitkomsten van ingeschat risico en effect van niet-naleving van regels die overtreden worden handhaving geschiedt zoveel mogelijk gestandaardiseerd. De Gemeente Bergen handhaaft via een vastgesteld stappenplan;”*

3. Welke doelen streeft de raad na m.b.t. het handhavingsbeleid? Zijn deze duidelijk gesteld en vertaald in effecten, prestaties en/of resultaten.

De doelen van de raad zijn niet nader omschreven. De raad heeft wel middels de vaststelling van de begroting middelen beschikbaar gesteld (zie ook vraag 1). Door de raad zijn vragen gesteld over cases die zich in de gemeente afgelopen jaren voordeden niet over beleidsmatige zaken of over prioritering. Het college heeft haar doelen nader omschreven in de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 Hoofdstuk 5 'Waar willen we naar toe'

4. Zijn er prioriteiten bepaald en zo ja welke en door wie?

In hoofdstuk 7 van de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 zijn prioriteiten gesteld. Hierin is aangegeven dat risico's (met aandacht voor kans en ernst), preventieve werking, juridische aspecten een rol spelen en een integrale risicoanalyse nodig is. Deze risico analyse is opgenomen in de nota. Ook in de jaarprogramma's is een doorvertaling hiervan terug te zien.

5. Hoe is het beleidskader voor handhaving tot stand gekomen?

Het beleidskader is ambtelijk opgesteld en via het college aan de raad voorgelegd.

Het college noch de gemeenteraad heeft bij de voorbereiding een actieve rol vervuld. Ze zijn in het ontwikkeltraject hier niet betrokken en hebben feitelijk alleen het eindproduct gezien. Wel heeft de portefeuille in het voortraject een rol gespeeld.

6. Hoe breed en integraal is het handhavingsbeleid opgepakt?

Het Handhavingsbeleid en de programma's richten zich op het omgevingsrecht (bouwen, slopen, milieu, brandveiligheid, ruimtelijke ordening bijzondere wetten en APV).

Expliciet is hiervoor gekozen omdat dit past bij de Bergense schaal en integraliteit met andere sectoren geen meerwaarde heeft.

Enkele jaren geleden heeft er een project op het gebied van campings gedraaid waarin is samengewerkt met o.a. de belastingdienst, politie, douane en sociale zaken.

Verder vindt afstemming binnen de gemeente regelmatig plaats op basis van cases. De aard van de problematiek (die betrokkenen vaak zelf duiden) is hierbij meestal aanleiding om verder af te stemmen. Als betrokkenen een financieel probleem aangeven kunnen ze ook creatief zijn om hier oplossingen voor te vinden. Vanuit de gemeente wordt gezocht naar oplossingen die het beste voor de mensen zijn en acceptabel zijn voor de gemeente. Dit betekent wel dat het juridisch verantwoord/legaal moet zijn en waarbij op termijn een duurzame oplossing voorhanden ligt.

7. Hoe wordt hierbij gestuurd? Is hierbij een heldere strategie ontwikkeld?

Sturing zie reactie op vraag 3 en 6.

Een nalevingsstrategie is in hoofdstuk 8 van de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 opgenomen.

Hierin staat: "De nalevingstrategie geeft aan op welke wijze en met de inzet van welke instrumenten naleving van de regelgeving en de gestelde doelen worden bereikt. Hierin worden onderscheiden: de preventiestrategie en de handhavingstrategie. Laatst genoemde strategie wordt onderverdeeld in de toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie. In de verschillende strategieën is uiteengezet hoe in de gemeente Bergen tot een adequate handhaving wordt gekomen binnen de beschikbare middelen door het stellen van doelen prioriteiten."

Dit is verder vertaald in een preventiestrategie en een handhavingstrategie.

INSTRUMENTEN

8. Welke instrumenten wil het college inzetten om uitvoering te geven aan het handhavingsbeleid?

De instrumenten die het college wil inzetten zijn verwoord in de verschillende plannen en is afhankelijk van het thema of project.

Een communicatiestrategie is in de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 opgenomen.

Bij projectmatige controles wordt expliciet met communicatie afgestemd.

Zo is de controle van de blauwe zone een project wat ondersteund wordt m.b.t. een kort filmpje.

M.b.t. het instrument dwangsom hanteert de gemeente Bergen de volgende stappen: a. Vooraanschrijving, b. daadwerkelijke oplegging (dwangsombesluit) en c. Invorderingsbesluit. d. Daadwerkelijke inning

In het onderstaande schema zijn de aantallen en bedragen opgesomd. Het uitgangspunt dat in de praktijk gehanteerd wordt door het gemeentebestuur is dat alle verbeurde dwangsom ook daadwerkelijk geïnd worden, tenzij dit niet mogelijk blijkt te zijn (bijv. vanwege een faillissement). Onderstaand schema is door gemeente gemaakt.

	Vooraanschrijvingen	Dwangsombesluiten en bestuursdwangbesluiten	Invorderingsbesluiten (aantallen en hoogte)	Daadwerkelijk inning (aantallen en hoogte)
2016	10	3	2 Ongeveer € 155.000,-	1 € 15.143,- (1 heeft alles betaald in termijnen, de ander is failliet gegaan en uit de failliete boedel kon 13% van de dwangsomgelden worden verkregen)
2017	17	7	2 € 10.000,-	2 € 10.000,- (volledig betaald)

				1 in termijnen)
2018	13	4	3 € 43.500,-	3 € 20.626,25 (1 heeft volledig betaald, 1 nog niets (zaak loopt) en 1 de eerste termijn)

9. Zijn de beschikbare middelen (o.a. geld en uren) aanwezig om de instrumenten in te zetten en de doelen te realiseren?

In de nota Integraal Handhavingsbeleid Omgevingsrecht 2013-2016 krijgt de doorvertaling naar de beschikbare capaciteit aandacht. In het jaarprogramma wordt dit verder verwerkt.

In het jaarprogramma wordt de koppeling naar de beschikbare capaciteit in de jaarprogramma's kwantitatief inhoud gegeven en prioriteiten worden daarbij gesteld. Hierbij wordt tevens de afweging naar de risicoanalyse gemaakt (zie bijlage bij de nota).

In de jaarprogramma's wordt ook aangeduid welke taken in mindere mate zullen worden opgepakt (gezien de prioritering in relatie tot de beschikbare capaciteit). In het jaarprogramma voor 2018 (op 21 augustus door B&W vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad verstuurd) worden nieuwe zaken t.o.v. het jaar ervoor ook expliciet vermeld. Aangegeven wordt dat de ambities in 2018 net iets hoger liggen dan in 2017 en dat hiervoor ook extra capaciteit/middelen beschikbaar zullen zijn. Dit wordt ook gekwantificeerd. Specifiek wordt bv vermeld dat een Blauwe BOA wordt ingehuurd om programmatisch toezicht uit te voeren.

In onderstaand plaatje (bron uitvoeringsprogramma 2018) is visueel weergegeven hoe het ambitieniveau zich van 2017 naar 2018 ontwikkelt. Te zien is dat er een groei inzet en dat in 2018 de gemeente net het ambitieniveau 3 bereikt.

	2017	2018	Toezichtcapaciteit 2018: 4205 uur Handhavingscapaciteit 2018: 1600 (budget voor 2000) uur		
	Ambitieniveau 1	Ambitieniveau 2	Ambitieniveau 3	Ambitieniveau 4	Ambitieniveau 5
<i>Toezicht op welke algemene risico's?</i>	Alleen zeer hoog wordt opgepakt	In theorie worden alleen zeer hoog en hoog ambtshalve opgepakt (maar er vindt nauwelijks programmatische opsporing plaats)	Zeer hoog, hoog en gemiddeld worden deels opgepakt	Zeer hoog, hoog en gemiddeld worden altijd opgepakt	Zeer hoog, hoog, gemiddeld en laag worden vrijwel altijd opgepakt
<i>Hoeveel uren kost het werken op dit niveau in onze gemeente?</i>	Toezicht: 500 uur Handhaving: 200 uur	Toezicht: 4000 uur Handhaving: 1500 uur	Toezicht: 6000 uur Handhaving: 2000 uur	Toezicht: 8000 uur Handhaving: 3000 uur	Toezicht: 10000 uur Handhaving: 4000 uur
<i>Tegen welke situaties wordt niet opgetreden?</i>	Zelfs visueel storende situaties worden niet aangepakt	Niet in het oog springende situaties worden niet ambtshalve aangepakt	Aan het oog onttrokken situaties worden niet aangepakt	Tegen overtredingen met een laag risicoprofiel wordt soms opgetreden	Tegen overtredingen met een laag risicoprofiel wordt opgetreden

10. Komen deze overeen met de gestelde prioriteiten en handelt het college transparant in de hierbij gemaakte keuzes?

Het beeld dat wij hieruit krijgen is dat e.e.a. duidelijk, helder verwoord en transparant gebeurt. Het college geeft aandacht aan de vraag van prioritering in relatie tot de beschikbare capaciteit en waar nodig ook prioriteert.

11. In hoeverre verhoudt zich de personele capaciteit die belast is met de uitvoering van de handhavingstaken en de jaarlijkse output daarvan zich tot vergelijkbare gemeenten⁵.

Hierover zijn geen recente gegevens beschikbaar.

Wel beschikbaar zijn 2 onderzoeken van circa 7-8 jaar geleden:

- a. Onderzoek Novostart (eindrapport. 22.11.2011): dit betrof een onderzoek naar de Wabo-vergunningen en was gericht doelmatigheid als doeltreffendheid van het ingerichte proces.*
- b. Onderzoek NovioConsult (eindrapport. Okt 2010): dit onderzoek ging over de vraag hoe de gemeente Bergen haar bedrijfsvoering op het gebied van Wabo-taken kan verbeteren.*

We zien dat beide onderzoeken resulteren in conclusies en aanbevelingen of adviezen. We zien ook dat de aanbevelingen/adviezen grotendeels geïmplementeerd zijn en dat verder het onderzoek dermate verouderd is dat de betekenis ervan niet meer actueel is.

12. Wordt er m.b.t het opsporen van overtredingen en het toezicht een adequaat niveau van uitvoering gehaald? Dit bezien in relatie tot andere gemeenten met een vergelijkbare omvang⁶.

Opmerkingen:

- a. Het gebiedsgericht toezicht is tot op heden een ondergeschoven kindje. Ambtelijk wordt aangegeven dat dit een uitdrukkelijke wens is maar dat er beperkte capaciteit is en dat er geprioriteerd dient te worden. Zo is er een gebiedsinspectiemodel ontwikkeld met per gebied accenten om op te controleren. Zo wordt b.v. de blauwe zone specifiek ingezet op parkeren en is het gebiedsinspectiemodel in het programma voor 2018 opgenomen.*
- b. In samenspraak met de RUD Limburg wordt de toezichtfrequentie vastgesteld. Het afgesproken niveau wordt in zijn algemeenheid gehaald en periodiek vindt herijking plaats. Daar waar achterstanden zijn (b.v. bij milieutoezicht in 2018) wordt aangegeven wat de oorzaak en omvang hiervan zijn en wat er aan gedaan wordt om de achterstand in te halen.*

Op basis van de gegevens die bij de gemeente beschikbaar zijn kunnen de vragen niet beantwoord worden. Een benchmark door een gespecialiseerd bureau is hierbij nodig.

CASES/UITVOERING

13. Onderzoek enkele cases (bottom-up benadering) die aangereikt zijn door de college/raad en/of de rekenkamer zelf geselecteerd heeft.

⁵ Invulling van deze vraag heeft plaatsgevonden op basis van de bij de gemeente Bergen beschikbare info.

⁶ Invulling van deze vraag heeft plaatsgevonden op basis van de bij de gemeente Bergen beschikbare info.

De gemeente heeft een goed overzicht van de lopende handhavingzaken op de verschillende deelgebieden. Mutaties en voortgang worden periodiek bewaakt en bijsturing vindt plaats indien hier aanleiding voor bestaat.

Er lopen circa 74 juridische zaken waarbij een afweging gemaakt is welke direct opgepakt moeten worden (b.v. op gebied veiligheid). De lijst geeft een actueel overzicht van de lopende zaken en wordt continue bijgehouden en periodiek besproken met de portefeuillehouder. Op de lijst is aangeduid wie casemanager van het dossier is, wat stand is en wanneer verdere actie gewenst is. Opvallend is dat op de lijst meerdere campings voorkomen.

*Twee dossiers zijn bekeken, nl een mestopslag en een kinderboerderij
De conclusies hieruit staan beschreven in hoofdstuk 5 van deze rapportage.*

14. In hoeverre sluit het handelen van de gemeente bij deze cases aan bij het vastgestelde beleid van de gemeente?

*Het handelen van de gemeente sluit goed aan bij het vastgestelde beleid.
Ook kent de gemeente Bergen circa 10 formele verzoeken van derden per jaar en daar waar deze binnenkomen worden ze met prioriteit afgehandeld.*

15. Zijn hieruit conclusies te trekken?⁷

Conclusies hieruit:

- a. De gemeente Bergen heeft te maken met 1 notoire klager die veel ambtelijke capaciteit vraagt en verantwoordelijk is voor een flink aantal dossiers. Jarenlang is gezocht om het beslag in tijd dat 1 notoire klager veroorzaakt te beperken. Uiteindelijk zijn er door het gemeentebestuur communicatierichtlijnen geformuleerd welke consequent worden toegepast.*
- b. Indruk is dat de veelheid aan dossiers (een kleine 100) te maken heeft met enerzijds het groot buitengebied van de gemeente en de vrijheid die men hier van oudsher heeft en dat het recreëren ook meldingen met zich meebrengt omdat mensen zaken constateren.*
- c. Het beleid van de gemeente is om oplossingen te zoeken waar de mensen mee vooruit kunnen en voor de gemeente aanvaardbaar zijn.*

MONITORING, EVALUATIE EN BIJSTURING

16. Hoe monitort het college en de gemeenteraad? (dit mede in verband met vraag 3)

*Het college monitort periodiek op basis van de jaarrapportage.
Verder heeft de portefeuillehouder afstemming met de handhavingcoördinator indien hier aanleiding voor is bij specifieke belangrijke zaken. Van structurele afstemming is sprake. Afstemming vindt 1x per maand plaats met de*

⁷ Hierbij hebben we geen onderzoek gedaan naar de kwalitatieve aspecten van de dossiers.

portefeuillehouder handhaving en waar nodig wordt er een andere portefeuillehouder bij betrokken.

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over het beleid, de jaarprogramma's en verslagen. Ook indien er bijzondere kwesties/projecten spelen wordt de gemeenteraad mondeling geïnformeerd door de portefeuillehouder. Als er concrete vragen binnenkomen worden deze z.s.m. beantwoord..

17. Welke verantwoordingsinformatie over handhaving ontvangt de raad? Wordt getoetst of de beoogde doelen, effecten, prestaties en/of resultaten bereikt zijn?

De raad ontvangt ter informatie het jaarverslag en de uitvoeringsprogramma's. Verder ontvangt de raad indien nodig specifieke informatienota/brieven/ter kennisname bij ingekomen stukken en de reguliere informatie vanuit de begrotingscyclus.

Een beperkte mate toetsing ten aanzien van doelen, effecten, prestaties en resultaten vindt plaats. Indicatoren moeten bijvoorbeeld nog bepaald worden.

18. Leidt evaluatie/verantwoording tot bijsturing van beleid? Wie is hierin leidend?

Er is in beperkte mate sprake van bijsturing op grond van bevindingen/rapportage. Jaarrapportages zijn beschikbaar die leiden tot bijsturing. Leidend hierin is B&W.

AANBEVELINGEN

19. Zijn er aanbevelingen te doen m.b.t. de verbetering van het handhavingsbeleid?

Deze zijn er en opgenomen in hoofdstuk 7 van deze rapportage.

Intern verzenden

Rekenkamercommissie gemeente Bergen
t.a.v. de heer W. Elemans
via de Raadsgriffier

Postbus 140, 5854 ZJ Bergen

Telefoon (0485) 34 83 83

Telefax (0485) 34 28 44

E-mail info@bergen.nl

www.bergen.nl

VERZONDEN 17 JAN. 2019

Datum: 15 januari 2019
Ons kenmerk: RD/SK/ 5094
Onderwerp: **Reactie op Quick-Scan Handhavingsbeleid gemeente Bergen**

Geachte heer Elemans,

Op 7 december 2018 ontvingen wij via de raadsgriffier het concept-rapport van uw commissie naar aanleiding van uw quickscan naar het gemeentelijke handhavingsbeleid. U heeft ons verzocht om uiterlijk 20 januari 2019 schriftelijk te reageren op deze rapportage. Middels deze brief geven wij u onze reacties door.

Opmerkingen

Hier volgens per hoofdstuk en paragraaf onze opmerkingen:

Hoofdstuk 5

Overige conclusies punt 4

Hier staat:

"De koppeling van het gewenste niveau van uitvoering naar inzet van ambtelijke capaciteit wordt gemaakt. Dit wordt inzichtelijk gemaakt en daar waar gewenst bijgestuurd of prioriteiten gesteld. De onderzoeksgegevens die hierover beschikbaar gesteld zijn (o.a. m.b.t. doelmatigheid en doeltreffendheid en verbetering in de bedrijfsvoering m.b.t. Wabo taken) zijn verouderd. Wenst de gemeente een onderzoek naar vergelijkbare gemeente dan dient hieromtrent een benchmark door een gespecialiseerd bureau plaats te vinden."

De dikgedrukte zin doet vermoeden dat de gegevens op basis waarvan prioriteiten gesteld worden en het gewenste niveau van uitvoering wordt geëvalueerd verouderd zijn. Dit standpunt bestrijden wij met klem.

Wij vermoeden ook dat deze zin niet zo bedoeld is. Wellicht dat met deze zin bedoeld is om te verwijzen naar de rapporten die in 2010 en 2011 door externe bureaus (zoals Novioconsult) zijn opgesteld, welke aanleiding waren om het gehele handhavingsbeleid te herzien. Vrijwel alle aanbevelingen die indertijd gedaan werden zijn indertijd opgevolgd en meegenomen in het huidige handhavingsbeleid. Het dient geen enkel doel meer om in dit punt te vermelden dat deze onderzoeksgegevens inmiddels verouderd zijn. Wij verzoeken u deze zin in zijn geheel te schrappen.

Bezoekadres:

Raadhuisstraat 2

5854 AX Nieuw Bergen

.....

Overige conclusies onder punt 8

In de laatste alinea van hoofdstuk 2 is te lezen:

"Het onderzoek wat de RKB uitvoert is een zogenaamd 'Quick-Scan' onderzoek. Hieronder verstaan we in dit kader dat het geen diepgaand onderzoek is maar wel in de volledige breedte van dit beleidsveld (fysiek domein)."

Daarnaast is onder punt 8 van de conclusies in hoofdstuk 5 geschreven:

"Zorgpunt is de handhaving in het sociale domein. De info die we hierover hebben ontvangen is te beperkt om hierover nadere uitspraken te doen."

De conclusie dat de handhaving in het sociale domein een zorgpunt is, kan niet gestaafd worden met feiten die gedurende het onderzoek verkregen zijn. Zoals u terecht stelt is hieromtrent onvoldoende informatie ontvangen. Wij verzoeken u daarnaast te heroverwegen of het noodzakelijk is om in het kader van uw onderzoek überhaupt een uitspraak te doen omtrent de handhaving in het sociale domein. In de laatste alinea van hoofdstuk 2 is namelijk expliciet gesteld dat de insteek van het onderzoek gericht is op het beleidsveld van het fysieke domein. Het sociale domein staat hier los van.

Hoofdstuk 6

Aanbevelingen aan de gemeenteraad onder punt b

Hier staat:

"Zorg dat u als raad hierbij kader stellend blijft aan de voorkant. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld ook om als raad het Integraal Handhavingsbeleid als raad vast te stellen. Draag hierbij zorg voor een goede prioritering (gezien de beschikbare middelen) en integraliteit (handhavingsbeleid in de volle breedte of gericht op het fysieke domein)."

Wij wijzen u erop dat in artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit omgevingsrecht het volgende bepaald is:

"De bestuursorganen die bevoegd gezag zijn en belast zijn met de bestuursrechtelijke uitvoering en handhaving van het bepaalde bij de wet en bij of krachtens de betrokken wetten en met het toezicht op de naleving door de onder hun gezag werkzame toezichthouders, stellen ieder voor zich voor de taken, niet zijnde de taken, bedoeld in het tweede lid, het uitvoerings- en handhavingsbeleid vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen zij zichzelf stellen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten zij daartoe zullen uitvoeren."

De gemeenteraad is niet belast met de uitvoering en handhaving van de regels van het omgevingsrecht en is niet aangewezen om het uitvoerings- en handhavingsbeleid vast te stellen. Het is dus ook niet aan de gemeenteraad om prioriteiten in gemeentelijk beleid vast te stellen. Wel kan de gemeenteraad haar voorkeuren kenbaar maken en een voorstel aan het gemeentebestuur doen waar zij meent dat (meer) het accent op gelegd zou moeten worden. U wordt verzocht om de tekst van de aanbeveling zoals deze nu luidt te herzien met inachtneming van hetgeen in wet- en regelgeving omtrent de bevoegdheden omtrent de vaststelling van uitvoerings- en handhavingsbeleid is bepaald.

Aanbevelingen aan het college van B&W onder punt c

Hier is nu geschreven:

“Zet een goede communicatiestrategie inzake het handhavingsbeleid op (de kaders hiervoor kunnen in het IV-plan opgenomen worden).”

Het is onduidelijk hoe de communicatie van het handhavingsbeleid momenteel tekortschiet. Daarnaast is het onduidelijk waarom voorgesteld wordt om de kader in het IV-plan op te nemen en niet in het integrale handhavingsbeleid zelf. Graag zien wij dat u dit punt toelicht in het rapport.

Aanbevelingen aan het college van B&W onder punt d

Hier staat: *“Bekijk de mogelijkheden om het beslag van 1 notoire klager op de uitvoeringscapaciteit te beperken.”*

Jarenlang is hier al naar gezocht. Er zijn twee trajecten via de Ombudsman gevolgd, er is voorgesteld om een mediationtraject te volgen en er zijn meerdere goede gesprekken met het gemeentebestuur en ook de gemeentesecretaris gevoerd met het oog op het ontlasten van het ambtelijke apparaat en het verbeteren van de verhoudingen. Uiteindelijk zijn er door ons voor de notoire klager communicatierichtlijnen geformuleerd, welke door de ombudsman getoetst en akkoord bevonden zijn. Deze richtlijnen worden consequent toegepast. Graag horen wij van u welke eventuele mogelijkheden u meent dat verder nog onderzocht kunnen worden.

Bijlage 2 – Beleid – Punt 5

Hier is bepaald:

“Het beleidskader is ambtelijk opgesteld en via het college aan de raad voorgelegd. Het college noch de gemeenteraad heeft bij de voorbereiding een actieve rol vervuld. Ze zijn in het ontwikkeltraject hier niet betrokken en hebben feitelijk alleen het eindproduct gezien.”

Het klopt dat de gemeenteraad hier indertijd geen actieve rol bij vervuld heeft, maar gelet op de rol en bevoegdheden van de raad kan dit ook geen kritiekpunt zijn. De rol van ons college is gedurende de totstandkomingsfase van het handhavingsbeleid minder marginaal geweest dan dat deze tekst doet vermoeden.

Voorafgaand aan het uitbrengen van het collegeadvies in 2013 is er in diverse sessies met de verantwoordelijke portefeuillehouder inhoudelijk gesproken over de gewenste procedurele aanvliegroute, inhoudelijke systematiek en toezicht- en handhavingsprioriteiten.

Daarnaast wordt opgemerkt dat er op 8 januari 2019 een sessie met ons voltallige college plaatsgevonden heeft waarin gediscussieerd is omtrent de prioriteiten, accenten en aandachtspunten bij het verrichten van toezicht- en handhavingstaken voor de komende jaren.

Bijlage 2 – Cases/Uitvoering – Punt 13

Nu staat hier 'bottom-up benadering'. Dit dient 'bottom-up-benadering' te zijn.

Verzoek

Wij verzoeken u rekening te houden met de in deze brief opgesomde opmerkingen en verzoeken bij het opstellen van de tekst van de definitieve rapportage aan de gemeenteraad.

Indien uw vragen heeft over de inhoud van deze brief, verzoeken wij u contact op te nemen met de heer S.N.J. Kerkhoff van de afdeling Ruimtelijk Domein. Zijn telefoonnummer is: 0485-348372. Zijn e-mailadres is: s.kerkhoff@bergen.nl

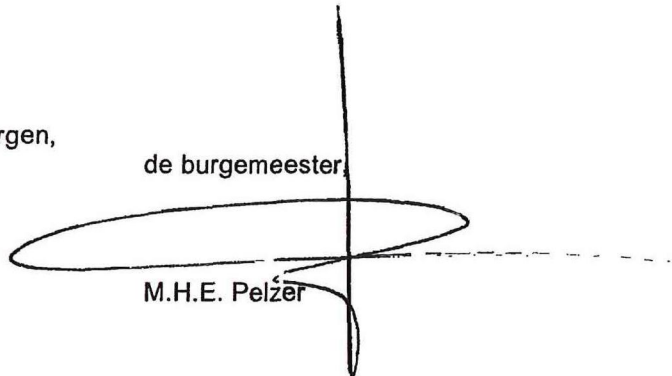
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Bergen,
de secretaris,

Drs. C.G.W. Jansen

de burgemeester,

M.H.E. Pelzer

Bijlage 4: Reactie Rekenkamercommissie Bergen op brief B&W d.d. 15 januari 2019
(ontvangen 17 januari 2019)

Algemeen

We constateren dat het college opmerkingen heeft over onze rapportage d.d. 7 december 2018. Deze zijn voor ons aanleiding zijn om de rapportage op onderdelen aan te passen. Hieronder wordt aangegeven welke onderdelen dit betreft en op welke wijze we dit gedaan hebben.

We constateren daarnaast dat het college niet gereageerd heeft op de hoofdconclusie van het onderzoek en meerdere aanbevelingen die aan het college gericht zijn (m.u.v. de aanbevelingen genoemd in hoofdstuk 6 onder c en d). We gaan ervanuit dat het college instemt met de overige punten.

Specifiek

- a. Hoofdstuk 5, overige conclusies punt 4. We willen zeker niet de suggestie wekken dat de gegevens, op basis waarvan prioriteiten gesteld worden en het gewenste niveau van uitvoering geëvalueerd wordt, verouderd zijn. De zin was bedoeld om te verwijzen naar de oude rapporten uit 2010 en 2011, welke aanleiding waren het gehele handhavingsbeleid te herzien. We zullen derhalve de (in de reactie van B&W) vetgedrukte zin laten vervallen.
- b. Hoofdstuk 5, overige conclusies onder punt 8. Bedoeld is om aan te geven dat we m.b.t. het sociale terrein onvoldoende informatie hebben ontvangen om tot conclusies te komen. Het ‘zorgpunt’ vervangen we door ‘aandachtspunt’. Tevens zullen in hoofdstuk 2 melden dat de doelstelling van het onderzoek lopende het onderzoek beperkt is tot het fysieke domein.
- c. Hoofdstuk 6 aanbeveling aan de gemeenteraad onder punt b. We zullen in een voetnoot bij deze aanbeveling het formele kader van artikel 7.2 eerste lid BRO opnemen. We vinden het echter van belang dat de gemeenteraad m.b.t. de democratische legitimatie en in haar rol van budgetrecht kaders moet stellen. Het handhavingsbeleid is een soort kadernota Handhaving. In hoofdstuk 6 hebben we dit nader toegelicht.
- d. Hoofdstuk 6 aanbeveling aan B&W onder punt c. We spreken hierbij geen oordeel uit en willen niet de indruk wekken dat de communicatie inzake het handhavingsbeleid tekort schiet. Simpelweg omdat we dit niet nader onderzocht hebben. We constateren wel (op grond van gesprekken) dat er een handhavingsstrategie is maar dat deze niet op schrift staat. De tekst inzake het verwijzing naar het IV-plan is een verschrijving en zullen we herstellen.
- e. Hoofdstuk 6 aanbeveling aan B&W onder punt d. We zullen de bewuste zin bij de conclusies schrappen en zullen de aanvullende info die u hierover verstrekt opnemen in bijlage 2 (Bevindingen) onder vraag 15 ad a.
- f. Bijlage 2 punt 5. We zullen duiden dat met name de portefeuillehouder hier in het voortraject een rol bij vervuld heeft.
- g. Bijlage 2 punt 13. Betreft typefout: passen we aan.

